

Suomen Lakimiesliitto

Uudenmaankatu 4-6 B
00120 Helsinki

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Lausunto:

Oikeudenhoidon uudistamisohjelmasta vuosille 2013–2025

Ohjelmasta yleisesti

Oikeusministeriö asetti 1.6.2012 neuvottelukunnan valmistelemaan ehdotusta pitkän aikavälin oikeusturvaohjelmaksi ja valtiontalouden tilan edellyttämäksi sopeuttamisohjelmaksi oikeusministeriön hallinnonalalla sekä seuraamaan oikeusturvaohjelman toteutusta. Asettamispäätöksessä neuvottelukunnan tavoitteeksi asetettiin "pitkän aikavälin tavoitetilaa kuvaava oikeusturvaohjelma, jonka toteuttamisella varmistetaan yhteiskunnassa vahvaa luottamusta nauttiva ja kansainväliset normit täyttävä oikeusturva selvästi nykyistä tehokkaammin..."

Taloudellisista resursseista

Oikeudenhoidon uudistamisohjelmassa 2013–2025 mainitaan, että määräraahaleikkaukset ja väistämättömät kustannuspaineet edellyttävät vuoteen 2015 mennessä sopeuttamista oikeuslaitoksessa runsaan 25 milj. euron edestä kuluva hallituskauden aikana. Tämä vastaa 5 % oikeuslaitoksen toimintamenoista ja jos se toteutettaisiin kokonaan henkilöstöä vähentämällä, merkitsisi se 450 henkilötyövuoden vähennystarvetta. Varsinaiset määräraahaleikkaukset ovat 18 milj. euroa ja ne vastaavat noin 3,5 % oikeuslaitoksen toimintamenoista.

Valtion tilinpäätöksen loppusumma vuodelta 2011 oli noin 50 382 milj. euroa ja kehyspäätöksen mukaiset menot vuodelle 2015 olisivat 53 272 milj. euroa, mikä vastaa noin 5,7 % kasvua menoissa. Valtion kokonaisbudjetista oikeuslaitoksen säästöt muodostavat alle prosentin kymmenyksen puolikkaan. Lakimiesliitto ei hyväksy, että valtiontalouden säästöt kohdistuvat tällä tavoin oikeusvaltioon.

Tavoitetilasta

Lakimiesliitto voi yhtyä mietinnössä esitettyihin tavoitteisiin. Tavoitetila on kuitenkin kuvailtu liian yleisellä tasolla ja siitä puuttuu syvällisempi oikeusvaltioanalyysi. Ohjelmassa kuvattu tavoitetila on menettelyllinen, ei tavoitteellinen. Tavoitetila-analyysin lähtökohtana tulisi olla Suomea velvoittavien ihmisoikeussopimusten mukainen taso, se minimitaso millä oikeusvaltiota voidaan toteuttaa ja toisaalta mikä on todellinen Suomessa tavoiteltava oikeudenhoidon ja oikeusturvan taso.

Vasta kun konkreettinen tahtotila on selvillä, voidaan määrittää sille tarvittavat ja sitä toteuttavat oikeudenhoidon prosessit ja rakenteet.

Lakimiesliitolle keskeisimmät asiat

Parlamentaarinen komitea

Oikeudenhoidon uudistamista varten tulee asettaa laajapohjainen parlamentaarinen komitea suunnittelemaan oikeusvaltion tulevaisuutta ja siihen vaadittavia uudistuksia. Parlamentaarisen komitean avulla saadaan myös suunnitelmallisuutta sekä vaali- ja hallintokausien ylittävää jatkuvuutta oikeudenhoitoon tarvittaviin määrärahoihin.

3. Lisätään ICT:n, sähköisen asioinnin ja sähköisten prosessien hyödyntämistä kaikessa toiminnassa

Lakimiesliitto katsoo, että ICT-hankinnat tulee toteuttaa toimintamäärärahojen ulkopuolelta. Oikeudenhoidon tietotekniikkahankkeet eivät ole olleet tähän mennessä menestyksiä. Järjestelmät tulee tehdä käyttäjälähtöisesti ja suunnitteluun, hankintaan, toteutukseen ja rahoitukseen on panostettava. Lakimiesliitto myös huomauttaa, että uusien järjestelmien käyttöönottoon liittyy aina kitkavaihe, jonka aikana työskentelyn tehokkuus laskee.

6. Perustetaan tuomioistuinvirasto huolehtimaan tuomioistuinhallinnosta – pitkän aikavälin tavoite

Riippumaton ja kustannustehokas tuomioistuinvirasto tulee perustaa välittömästi. Tuomioistuimet ovat ainoa oikeuslaitoksen osa-alue, jolla ei ole itsenäistä keskushallintoviranomaista. Nykyinen malli on ongelmallinen valtiosääntöoikeudellisen vallanjaon tai tuomioistuinten riippumattomuuden kannalta sekä poikkeaa muista pohjoismaista.

Tuomioistuinviraston puute on merkittävä haitta tuomioistuinlaitoksen itsenäiselle ja tavoitteelliselle kehittämiselle. Tuomioistuinten riippumattomuuden periaatteesta seuraa, että tuomioistuinten tulee voida päättää omista toimintatavoistaan huomattavan itsenäisesti. Oikeusministeriö ei käytännössä voi, eikä sen ole syytä voida, puuttua tuomioistuinten sisäisen toiminnan organisoimiseen puuttumatta samalla tuomioistuinten riippumattomuuteen. Käytännössä tästä seuraa, että tuomioistuinten toimintatapojen valtakunnallinen kehittäminen on hyvin haasteellista.

Tuomioistuintyön kehittäminen edellyttää, että tuomioistuimilla on nykyistä laajemmin mahdollisuus päättää yhdessä omista toimintatavoistaan. Käytännössä tämä tapahtuisi tuomioistuinlaitoksen kiinteänä osana toimivan tuomioistuinviraston puitteissa. Enemmistön viraston hallinnossa tulee olla kollegojensa valitsemia monipuolisesti tuomioistuinlaitosta edustavia tuomareita.

Mikäli vireillä olevassa keskushallintouudistuksessa päädyttäisiin ministeriöiden lakkauttamiseen, olisi tuomioistuinlaitos ilman omaa keskusvirastoa kestävässä tilanteessa.

11. Jatketaan kärjäoikeuksien rakenneuudistusta – keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoite sekä 12. Jatketaan hovi- ja hallinto-oikeusverkoston uudistamista tavoitteena toiminnallisesti ja laadullisesti sekä väestöpohjaltaan vahvat tuomioistuimet – pitkän aikavälin tavoite.

Kärjä-, hovi- ja hallinto-oikeuksien karsimista ei tule jatkaa. Oikeusistuinten määrän vähentäminen heikentää oikeusturvaa ja työntekijöiden työhyvinvointia. Vähentäminen lisää oikeuslaitoksen piirissä toimivien lakimiesten ja asiakkaiden matkustamista, joka puolestaan lisää kustannuksia yhteiskunnalle. Kansalaisille ja yritystoiminnalle tärkeät lakipalvelut keskittyvät kärjäoikeuspaikkakunnille. Verkoston karsiminen johtaa myös näiden oikeuspalveluiden vähenemiseen.

Organisaatiouudistuksiin ja muutoksiin liittyy myös kitkavaihe, jolloin työn tehokkuus laskee. Ohjelman mukaan kärjäoikeuksien määrä on tarkoitus vähentää puoleen 27:stä, eli tulevaisuudessa

niitä olisi alle 15. Vertailun vuoksi Ruotsissa tällä hetkellä lähes 50 käräjäoikeutta. Oikeuslaitoksen organisaatiota tulee pohtia vasta kun oikeudenhoidon tavoitetilä on selvillä.

21. Tuomioistuinasioiden käsittelyssä otetaan paremmin huomioon asioiden vaativuus ja oikeusturvan tarve – lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoite

Esittelijäjärjestelmää ei tule lakkauttaa. Järjestelmä toimii erinomaisena valmennusjärjestelmänä tuomarin tehtäviin. Esittelijät mahdollistavat tuomareiden tehokkaan työskentelyn ja muodostavat joustavan reservin tuomioistuimiin. Esittelijäjärjestelmästä luopuminen ei toisi säästöjä, vaan lisäisi kustannuksia, kun vastaava tehtäviä tekisivät suurempipalkkaiset tuomarit.

33. Lisätään videotallenteiden käyttöä hovioikeudessa – keskipitkän aikavälin tavoite

Lakimiesliitto kannattaa videotallenteiden käytön nopeaa lisäämistä vähintään esitystä vastaavalla tavalla. Nykyprosessin suurimpia ongelmia on se, että käräjäoikeus ja hovioikeus eivät arvioi samaa näyttöä. Videotallenteiden käytön lisääminen vaatii merkittäviä panostuksia tekniikkaan ja niiden on tultava menokehysten ulkopuolelta.

Lopuksi

Toisin kuin ohjelmassa esitetään, useat siihen liittyvät uudistukset eivät tuo säästöjä. Säästöt syntyvät siitä, kun oikeushallinnon palveluksessa olevan henkilöstön määrää vähennetään, eivät ohjelmassa mainituista uudistuksista. Ohjelmassa tulisi avoimesti kertoa, kuinka suuria henkilöstövähennyksiä esitetyillä toimenpiteillä tavoitellaan. Lakimiesliitto ei katso oikeudenhoidon henkilöstövähennysten tuovan sellaisenaan parannusta nykytilanteeseen.

Lakimiesliitto katsoo myös, että useiden toimenpide-ehdotusten vaikutuksia on yliarvioitu. Toteutuessaan ohjelma voi siis johtaa siihen, että oikeushallinnon palveluksessa olevan henkilöstön määrä vähenee huomattavasti, kun taas työmäärän vähennys on selkeästi pienempi. Näin työntekijöiden työtaakka kasvaa ja kansalaisten saama palvelu heikkenee. Lakimiesliitto ei voi kannattaa esitystä kokonaisuutena, sillä se toteutuessaan heikentäisi kansalaisten oikeusturvaa sekä oikeudenhoidon parissa työskentelevien työoloja.

Yksityiskohtaiset kommentit

1. parannetaan lainvalmistelun ajantasaisuutta ja laatua. Vaikutusarvioinneissa otetaan huomioon myös lainsäädännön vaikutukset oikeudenhoitoon – jatkuvaa kehitystoimintaa

Kannatetaan. Tämän pitäisi olla itsestäänselvyys ja sen toteutuminen on hyvän oikeudenhoidon kannalta ehdoton lähtökohta.

2. Valtion ja kuntien sisäisessä tulosoajauksessa otetaan hallintotoiminnan indikaattorina käyttöön hallintopäätösten muutoksenhakualttius ja päätösten pysyvyys tuomioistuimissa - jatkuvaa toimintaa

Näin menetteleminen on järkevää, mutta sillä tuskin on merkittävää säästövaikutusta.

4. Koulutustoimintaa kehitetään kaikilla oikeudenhoidon sektoreilla ja tasoilla – jatkuvaa kehitystoimintaa

Kannatetaan. Tämän tulee olla itsestään selvää kehitystoimintaa. Tällä tuskin on kuitenkaan saavutettavissa merkittäviä säästövaikutuksia.

5. Toimitilajohtamista parannetaan oikeusministeriön hallinnonalalla – jatkuva kehitystoimintaa

Lakimiesliitto muistuttaa, että oikeushallinnon lakimiestehtävät ovat syväkeskittymistä vaativaa työtä ja oma työhuone on edellytys tehtävien menestykselliseen hoitamiseen. Käsiteltävät asiat ovat usein salassa pidettäviä myös työtovereiden osalta. Lyhytnäköiset kustannussäästöt toimitilojen kohdalla johtavatkin työn laadun heikkenemiseen.

Tilanteissa, joissa juttu on saatu sovitettua sekä tuomarin että asianosaisten kalentereihin, juttujen ei tulisi viipyä sen vuoksi, että sille ei löydy istuntosalia. Sen vuoksi myös istuntosaleissa tulisi hyväksyä tietty ylikapasiteetti, joka tulee halvemmaksi kuin tuomarin ja tämän sihteerin työskentelyn tyhjäkäynti.

7. Selvitetään korkeimpien oikeuksien organisatorisen yhdistämisen hyödyt ja haitat – keskipitkän aikaväli tavoite sekä 8. Selvitetään erillisten tuomioistuinlinjojen hyödyt ja haitat sekä tarve nykyisten tuomioistuinlinjojen yhdistämiseen – keskipitkän aikavälin tavoite

Mahdollinen selvittäminen tulee tehdä perusteellisesti ja ottaen huomioon koko oikeusjärjestelmän toimivuus sekä oikeusturvan taso.

9. Selvitetään rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten sääntelytapojen ja määräämismenettelyn mahdolliset puutteet ja selkeytetään asiaa koskeva sääntely – keskipitkän aikavälin tavoite.

Kannatetaan. Säästövaikutus ja merkittävyys on kuitenkin kokonaisuuden kannalta vähäinen.

10. Sosiaalivakuutusta ja toimeentuloturva koskevien asioiden oikeusturvajärjestelmä uudistetaan kokonaisvaltaisesti – keskipitkän aikavälin tavoite

Kannatetaan. Muutoksenhakujärjestelmien uudistaminen siten, että tuomioistuimissa käsiteltävien asioiden määrää voidaan vähentää ja tuomioistuimen roolia ohjata aidosti riitaisten kysymysten ratkaisemiseen, on järkevää.

13. Uudistetaan hallinto-oikeuksien jutturyhmien jakautumista – keskipitkän aikavälin tavoite

Hallinto-oikeuksien jutturyhmien jakautumista on perusteltua selvittää. Joidenkin asiaryhmien osalta hajauttaminen yhtä hallinto-oikeutta useampaan hallinto-oikeuteen saattaisi olla järkevää.

14. Keskitetään summaaristen riita-asioiden käsittely siirtämällä ne ulosottoviranomaiselle tai enintään kolmeen käräjäoikeuteen – keskipitkän aikavälin tavoite

Lakimiesliitto katsoo, että summaariset riita-asiat tulee siirtää ulosottoviranomaisille, eikä keskittää käräjäoikeuksiin. Muutos tulee toteuttaa lyhyellä aikavälillä.

15. Laajennetaan jatkokäsittelylupajärjestelmän soveltamisalaa – lyhyen aikavälin tavoite

Lakimiesliiton mielestä hovioikeuksista tulee tehdä aitoja muutoksenhakuviranomaisia. Jatkokäsittelyluvan laajentaminen on oikea askel tällä tiellä.

16. Selvitetään tarve ja mahdollisuudet siirtyä noudattamaan normaalia oikeusastejärjestystä eräissä rikoksenteijän luovuttamista koskeissa asioissa sekä eräissä kansainvälisissä perheoikeusasioissa – lyhyen aikavälin tavoite.”

Kannatetaan. Säästövaikutus ja merkittävyys on kuitenkin kokonaisuuden kannalta vähäinen.

17. Yhdenmukaistetaan hallintoasioiden muutoksenhakumenettelyä – lyhyen aikavälin tavoite

Korkeimman hallinto-oikeuden valituslupajärjestelmän tarkasteleminen ja laajentamisen arviointi on perusteltua. Samalla tavoin on joidenkin asiaryhmien osalta järkevää selvittää, olisiko valitustie

ohjattava ensi vaiheessa hallinto-oikeuksiin korkeimman hallinto-oikeuden sijaan, muutamia erityisiä asiaryhmiä lukuun ottamatta.

18. Laajennetaan oikaisuvaatimusjärjestelmän käyttöalaa – lyhyen aikavälin tavoite

Oikaisuvaatimusjärjestelmä on tietyissä asiaryhmissä toimiva ja tehokas ja sen käyttöalan laajentamisen selvittäminen on perusteltua.

19. Selvitetään mahdollisuus siirtyä järjestelmään, jossa lasten huostaanotosta päättäisi ensi vaiheessa moniammatillinen toimielin – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan.

20. Luovutaan mielenterveyslain mukaisesta alustusmenettelystä – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan.

22. Joustavoitetaan tuomioistuinten kokoonpanosäännöksiä – lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoite

Kannatetaan. Lakimiesliitto katsoo, ettei kaikkien tuomioistuimissa käsiteltävien asioiden tule käydä läpi samanlaista oikeudenkäyntimenettelyä, vaan osa asioista voitaisiin ohjata kevennettyihin menettelyihin. Säästövaikutus ja merkittävyys on kuitenkin kokonaisuuden kannalta vähäinen.

23. Laajennetaan asiantuntija-avusteinen huoltoriitamenettely koko maahan – lyhyen aikavälin tavoite

Lakimiesliitto katsoo, että menettely on hyvä ja sen laajentaminen on kannatettavaa. Menettelyn laajentamisella ei kuitenkaan ole merkittävää säästövaikutusta, sillä menettelyyn kesto tuomioistuimessa ei juuri eroa asiaa koskevan riita-asian käsittelystä.

24. Vähennetään lautamiesten lukumäärää kokoonpanoissa (1+3:n tilalle 1+2, 2+4:n tilalle 2+3) – lyhyen ja pitkän aikavälin tavoite.

Kannatetaan. Samalla tulisi ryhtyä valmistelemaan koko lautamiesjärjestelmästä luopumista. Nykyjärjestelmä, jossa lautamiehet valitaan poliittisin perustein, he osallistuvat lainkäyttöön vain käräjäoikeuksissa ja siellä pääsääntöisesti vain erityistä asiantuntemusta ja paneutumista vaativissa asioissa, ei ole kriittistä tarkastelua kestävä. Vaikka saavutettava säästö vaikuttaa vähäiseltä, "vain" 2,5 M€, on se oikeusministeriön hallinnonalalla kuitenkin merkittävä. Säästö vastaa 20 käräjätuomari-käräjäsihteeri -työparin palkkamenoja.

25. Selvitetään edellytykset hallinnollisten sanktioiden käyttöalan laajentamiselle – keskipitkän aikavälin tavoite.

Kannatetaan.

26. Rikosprosessia kevennetään näytöllisesti selvissä asioissa ja tiivistetään rikosprosessiketjua – keskipitkän aikavälin tavoite

Rikosprosessin keventäminen on järkevää ensisijaisesti rangaistusmääräysmenettelyä laajentamalla.

28. Selvitetään ryhmäkannelain soveltamisalan tai ryhmäkannejärjestelmän muuttamista siten, että se mahdollistaisi nykyistä monipuolisemmin juttujen viemisen tuomioistuimeen ryhmäkanteena – keskipitkän aikavälin tavoite

Kannatetaan.

27. Kehitetään tiedoksiantotoimintaa – keskipitkän aikavälin tavoite

Kannatetaan. Säästövaikutus ja merkittävyys on kuitenkin kokonaisuuden kannalta vähäinen.

29. Käytetään nykyistä useammin nopeutettua käsittelyä, syyttäjähastetta ja ns. yhden kosketuksen toimintamallia rikosasioissa – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan. Säästövaikutus ja merkittävyys on kuitenkin kokonaisuuden kannalta vähäinen.

30. Yksinkertaistetaan velkajärjestelyä – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan. Säästövaikutus ja merkittävyys on kuitenkin kokonaisuuden kannalta vähäinen.

31. Sähköistetään syyttäjälaitoksen ja yleisten tuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentinhallinta (AIPA) – keskipitkän aikavälin tavoite sekä 32. Sähköistetään hallintotuomioistuinten asian- ja dokumentinhallinta – keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoite

Kannatetaan, mikäli hankkeeseen saadaan riittävät menokehyksestä erilliset määrärahat ja mikäli hankkeesta kaavaillun työn tehostumisen mahdollistamat säästötoimet toteutetaan vasta kun kaavailtu tehostuminen on todennettavissa. Viimeaikaiset tietotekniset uudistukset (kuten Romeo ja Ritu) ovat osoittaneet, että toivotun tehostumisen määrä ei ole sama kuin toteutunut. Tehostuminen edellyttää, että uudet järjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan niitä käyttävien tuomareiden ja sihteerien näkökulmasta käyttäjäystävällisiksi.

34. Lisätään videokuulemisen käyttöä tuomioistuimissa – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan. Videotallenteiden käyttöä on lisättävä nopeasti ja vähintään esitystä vastaavalla tavalla. Nykyprosessin suurimpia ongelmia on se, että käräjäoikeus ja hovioikeus eivät arvio samaa näyttöä. Videotallenteiden käytön lisääminen vaatii merkittäviä panostuksia tekniikkaan ja niiden on tultava menokehysten ulkopuolelta.

35. Otetaan rajoitetusti käyttöön tuomioiden suullinen perustelu ja harkitaan myös muita keinoja keventää kirjallisten tuomioiden laatimista – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan. Tuomioiden suullinen perustelu voi parhaimmillaan johtaa esityksessä mainittua suurempaan säästövaikutukseen.

36. Syvennetään oikeuslaitoksen henkilöstön yleis- ja erityisosaamista tavoitteena prosessin johdon ja asiasubstanssin vahva asiantuntijuus – jatkuvaa toimintaa

Kannatetaan. Tämän tulee olla itsestään selvää kehitystoimintaa. Tällä tuskin on kuitenkaan saavutettavissa merkittäviä säästövaikutuksia.

39. Tuomioistuinmaksujen käyttöalaa laajennetaan ja maksuja korotetaan – lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoite

Tuomioistuinmaksuja voidaan varovasti lisätä. Huonona puolena voi olla erityisesti keskituloisille kasvava kynnys oikeuspalveluiden käyttöön.

40. Syyttäjälaitoksen organisaatio rakennetaan toiminnallisten tarpeiden lähtökohdista – lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoite

Organisaation rakentaminen toiminnallisten tarpeiden lähtökohdista on hyvä periaate, mutta itsetarkoituksellinen supistaminen ei ole järkevää.

41. Syyttäjät osallistuvat esitutkintaan kaikkien uuden esitutkintalain tarjoamien mahdollisuuksien ja asettamien velvoitteiden mukaisesti – lyhyen aikavälin tavoite

Syyttäjälaitoksen nykyiset resurssit eivät mahdollista täyspainoista esitutkinnan ohjaamista, joten lisäresursseja tarvitaan.

42. Otetaan käyttöön syyteneuvottelumenettely – lyhyen aikavälin tavoite

Esitetyllä syyteneuvottelumenettelyllä ei ole saavutettavissa mietinnössä esitettyjä säästötavoitteita, mikäli sen soveltamisalaa ei lisätä tuntuvasti. Soveltamisalan lisääminen taas on ongelmallista rikosoikeudellisen järjestelmän yhdenvertaisuuden ja uskottavuuden näkökulmasta.

44. Selvitetään, onko tarkoituksenmukaista saattaa maksulliseksi syyttäjän toimiminen asianomistajan edustajana – keskipitkän aikavälin tavoite

Syyttäjän toimimisen asettaminen maksulliseksi joissain tapauksissa johtaisi usein asioiden saapumiseen valmistelemattomina tuomioistuimiin. Tämä lisäisi työtä ja kustannuksia eikä ole kannatettavaa.

46. Jatketaan oikeusaputoimistoverkoston hallinnollista uudistamista – lyhyen ja pitkän aikavälin tavoite sekä 47. Oikeusavun sähköistä asiointia ja etäpalveluja laajennetaan – keskipitkän aikavälin tavoite

Lakimiesliitto paheksuu epäselvän hallintokielen käyttämistä leikkausesitysten kohdalla. Rakenneuudistuksen jatkaminen ja hallinnollinen uudistaminen tarkoittavat käytännössä leikkauksia ja karsimista. Jo tällä hetkellä esteellisyystilanteet oikeusaputoimistojen kohdalla ovat hankalia. Jotta oikeusapujärjestelmä toimisi, tulee toimistoja olla myös pienillä paikkakunnilla. Etäpalveluilla ei voida korvata oikeusaputoimistoja.

48. Tehostetaan tuomioistuimien ja valvontaelinten roolia oikeudenkäyntiavustajien laadun valvomisessa – lyhyen aikavälin tavoite

Ehdotus on sen aitoon ja ilmeisesti täysin selvittämättömään merkitykseen nähden tarpeeton. Jo olemassa olevat säännökset riittävät tuomareiden ohjaamiseen avustajien laskujen valvonnassa. Tuomarikunnalle ei tule asettaa säästömotiiveista lähteviä velvoitteita esitetyllä tavalla.

50. Selvitetään mahdollisuudet kattaa nykyistä suurempi osa oikeusavun kustannuksista maksuilla – lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoite

Oikeusavun maksujen lisääminen ei auta säästötavoitteiden saavuttamisessa. Sen sijaan maksuilla voi olla merkittävä oikeusturvaa heikentävä vaikutus.

51. Sovintomenettelyjä hyödynnetään jatkossakin tuomioistuinkäsittelyn vaihtoehtona yleisten tuomioistuinten toimialalla. Hallintoasioiden osalta kannatetaan sovitteluratkaisun etsimistä ennen tuomioistuinkäsittelyä – lyhyen aikavälin tavoite

Kannatetaan.

54. Selvitetään ulosoton organisaation uudistamisen tarve – keskipitkän aikavälin tavoite

Mahdollisen uudistamisen tulee lähteä toiminnallisesta tarkastelusta, eivätkä säästöt saa olla itsetarkoitus.

Helsingissä 19.6.2013

Jorma Tilander
Toiminnanjohtaja